

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Wojciechowski

Ławnik SN Arkadiusz Sopata

Protokolant inspektor sądowy Anna Tarasiuk

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 18 czerwca 2024 r.

sprawy dyscyplinarnej sędzi Sądu Okręgowego w R. A. R., obwinionej o to, że:

1. 8 stycznia 2021 r. w R. jako funkcjonariusz publiczny, sędzia, przewodniczący składu orzekającego w sprawie o sygn. akt [...] Sądu Okręgowego w R., która rozpoznawana była na posiedzeniu w przedmiocie przyznania zwrotu utraconego zarobku, działając z zamiarem bezpośrednim, przekraczając swoje uprawnienia w sposób oczywisty i rażący obrażała przepisy prawa, to jest art. 618b § 3 k.p.k., poprzez spowodowanie przyznania przez Sąd, orzekający w składzie jednoosobowym, świadkowi A. D. kwoty 153,70 zł (stu pięćdziesięciu trzech złotych siedemdziesięciu groszy) tytułem utraconego zarobku w związku ze stawiennictwem na rozprawie, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego, bowiem należna świadkowi kwota nie mogła przekroczyć, na podstawie wskazanego przepisu, 82,31 zł (osiemdziesięciu dwóch złotych trzydziestu jeden groszy), wyczerpując również znamiona umyślnego przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego z art. 231 § 1 k.k., to jest przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych;

2. 30 września 2021 r. w R. jako funkcjonariusz publiczny, sędzia, przewodniczący składu orzekającego w sprawie o sygn. akt [...] Sądu Okręgowego w R., która rozpoznawana była na posiedzeniu w przedmiocie przyznania zwrotu utraconego zarobku, działając z zamiarem bezpośrednim, przekraczając swoje uprawnienia w

sposób oczywisty i rażący obraża przepisy prawa, to jest art. 618b § 3 k.p.k., poprzez spowodowanie przyznania przez Sąd, orzekający w składzie jednoosobowym, świadkowi A. G. kwoty 137,20 zł (stu trzydziestu siedmiu złotych dwudziestu groszy) tytułem utraconego zarobku w związku ze stawianictwem na rozprawie, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego, bowiem należna świadkowi kwota nie mogła przekroczyć, na podstawie wskazanego przepisu, 82,31 zł (osiemdziesięciu dwóch złotych trzydziestu jeden groszy), wyczerpując również znamiona umyślnego przestępstwa ściągane z oskarżenia publicznego z art. 231 § 1 k.k., to jest przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych;

postanowił:

I. na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334), umorzyć postępowanie dyscyplinarne wobec sędzi Sądu Okręgowego w R. A. R. odnośnie do zarzucanych jej czynów;

II. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych wnioskiem z dnia 10 lutego 2022 r. [...] zwrócił się o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej przeciwko sędzi Sądu Okręgowego w R. A. R., obwinionej o to, że:

1. 8 stycznia 2021 r. w R. jako funkcjonariusz publiczny, sędzia, przewodniczący składu orzekającego w sprawie o sygn. akt [...] Sądu Okręgowego w R., która rozpoznawana była na posiedzeniu w przedmiocie przyznania zwrotu utraconego zarobku, działając z zamiarem bezpośrednim, przekraczając swoje uprawnienia w sposób oczywisty i rażący obraża przepisy prawa, to jest art. 618b § 3 k.p.k., poprzez spowodowanie przyznania przez Sąd, orzekający w składzie jednoosobowym, świadkowi A. D. kwoty 153,70 zł (stu pięćdziesięciu trzech złotych siedemdziesięciu groszy) tytułem utraconego zarobku w związku ze

stawiennictwem na rozprawie, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego, bowiem należna świadcowi kwota nie mogła przekroczyć, na podstawie wskazanego przepisu, 82,31 zł (osiemdziesięciu dwóch złotych trzydziestu jeden groszy), wyczerpując również znamiona umyślnego przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego z art. 231 § 1 k.k., to jest przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych;

2. 30 września 2021 r. w R. jako funkcjonariusz publiczny, sędzia, przewodniczący składu orzekającego w sprawie o sygn. akt [...] Sądu Okręgowego w R., która rozpoznawana była na posiedzeniu w przedmiocie przyznania zwrotu utraconego zarobku, działając z zamiarem bezpośrednim, przekraczając swoje uprawnienia w sposób oczywisty i rażąco obrażała przepisy prawa, to jest art. 618b § 3 k.p.k., poprzez spowodowanie przyznania przez Sąd, orzekający w składzie jednoosobowym, świadcowi A. G. kwoty 137,20 zł (stu trzydziestu siedmiu złotych dwudziestu groszy) tytułem utraconego zarobku w związku ze stawiennictwem na rozprawie, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego, bowiem należna świadcowi kwota nie mogła przekroczyć, na podstawie wskazanego przepisu, 82,31 zł (osiemdziesięciu dwóch złotych trzydziestu jeden groszy), wyczerpując również znamiona umyślnego przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego z art. 231 § 1 k.k., to jest przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości oświadczeniem z dnia 12 kwietnia 2024 r. wstąpił do toczącego się postępowania dyscyplinarnego, zarejestrowanego w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego pod sygn. akt I ZSK 18/22. Rzecznik ten został powołany aktem Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 marca 2024 r. wydanym na podstawie art. 112b § 1 i 2 u.s.p. do prowadzenia m.in. sprawy przewinień dyscyplinarnych z art. 107 § 1 pkt 1 u.s.p., w której Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych wydał postanowienie o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i przedstawieniu zarzutów sędzi Sądu Okręgowego w R. A. R., (sygn. akt [...], I ZSK 18/22).

W piśmie z dnia 16 maja 2024 r. Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości działając na podstawie art. 14 § 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p., cofnął wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych z dnia 10 lutego 2022 r. o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej sędzi Sądu Okręgowego w R. A. R. i wniósł o umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. z uwagi na brak skargi uprawnionego oskarżyciela.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z treścią art. 14 § 2 zdanie pierwsze k.p.k. oskarżyciel publiczny może cofnąć akt oskarżenia do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej. Na mocy odesłania zawartego w art. 128 u.s.p. przepis ten stosuje się odpowiednio w postępowaniu dyscyplinarnym (wobec nieuregulowania tych kwestii w przepisach u.s.p.), z uwzględnieniem odrębności wynikających z charakteru postępowania dyscyplinarnego. Nie budzi zatem wątpliwości, że odpowiednikiem aktu oskarżenia w postępowaniu karnym, na gruncie przepisów regulujących postępowanie dyscyplinarne jest wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, o którym mowa w art. 114 § 8 u.s.p.

Dla merytorycznego rozpoznania przez sąd sprawy dyscyplinarnej wymagane jest zatem skuteczne złożenie i utrzymywanie określonego żądania przez właściwego rzecznika dyscyplinarnego. Nie budzi przy tym wątpliwości, że rzecznik dyscyplinarny może wiążąco cofnąć wniosek inicjujący takie postępowanie. Przyjąć zatem należy, że na gruncie postępowania dyscyplinarnego, wniesienie skargi inicjującej postępowanie jest czynnością odwoalną, a jego cofnięcie wywołuje taki stan, jakby jej w ogóle nie wniesiono. Przystaje ona funkcjonować procesowo i nie wywołuje skutków prawnych (por. J. Kosonoga w: Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz do art. 1-166, red. R. A. Stefański, S. Zabłocki, Warszawa 2017, art. 14, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2023 r. sygn. akt I ZZ 12/22).

Zgodnie natomiast z art. 112b § 1 u.s.p. Minister Sprawiedliwości może powołać Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości do prowadzenia określonej sprawy dotyczącej sędziego. Powołanie Rzecznika Dyscyplinarnego

Ministra Sprawiedliwości wyłącza innego rzecznika od podejmowania czynności w sprawie. Zgodnie zaś z art. 112b § 3 u.s.p. Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości może wszcząć postępowanie na wniosek Ministra Sprawiedliwości albo wstąpić do toczącego się postępowania.

Treść powołanych wyżej przepisów wskazuje, że Minister Sprawiedliwości dysponuje kompetencją powołania rzecznika dyscyplinarnego do prowadzenia określonej sprawy, a ten wstępuje do oznaczonego postępowania niezależnie od jego etapu. Posłużenie się przez ustawodawcę jednoznacznym w swym znaczeniu sformułowaniem „wyłącza innego rzecznika” ustanawia go natomiast wyłącznie właściwym do podejmowania czynności w danej sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2024 r. sygn. akt I ZSK 36/22).

Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości złożył skutecznie oświadczenie o cofnięciu wniosku w przedmiocie rozpoznania sprawy dyscyplinarnej sędzi Sądu Okręgowego w R. A. R., wskutek czego postępowanie w sprawie należało umorzyć w oparciu o treść art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. stosowanego w postępowaniu dyscyplinarnym na mocy odesłania zawartego w art. 128 u.s.p. Zgodnie bowiem z powołanym unormowaniem, postępowanie dyscyplinarne umarza się w przypadku braku skargi uprawnionego oskarżyciela.

O kosztach postępowania dyscyplinarnego orzeczono na podstawie art. 133 u.s.p.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.

[M. T.]

[ms]